
P. Surén svarer

KOMMENTAR

PÅL SURÉN

pal.suren@fhi.no

Pål Surén er barnelege og forsker ved Folkehelseinstituttet.

Forfatteren har ikke oppgitt noen interessekonflikter.

Resultater fra studier fra USA – med gamle varianter av koronaviruset – er ikke et godt grunnlag for å uttale seg om betydning av skoletiltak i Norge nå, skriver Gunnar Kvåle. Han viser til en Aftenposten-reportasje hvor jeg skal ha sagt at «en ekstra effekt av hjemmeskole ikke kan utelukkes» [\(1\)](#).

Dette er en misvisende gjengivelse av hva jeg sa til Aftenposten. Utsagnet kom på spørsmål fra en journalist som intervjuet meg om rapporten vi nylig publiserte om smitteverntiltak i skolene [\(2\)](#). I avisen ble svaret gjengitt slik: «FHI har valgt formuleringen om at hjemmeskole ikke «ser ut til» å ha noen tilleggseffekt på smitteforekomsten for å ikke være for bastante, forklarer han. – Man kan jo aldri bevise noe helt sikkert i en slik analyse. Men vi ser altså ikke tegn til noen ekstra smittedependende effekt av hjemmeskole når vi sammenligner med rødt nivå.»

Det er god praksis i epidemiologien å ikke uttale seg bastant om årsakssammenhenger på grunnlag av observasjonsstudier. Men i våre analyser, som omfattet bydeler og kommuner i Oslo og Viken, fant vi ikke ekstra effekt av hjemmeskole (i betydningen heldigital undervisning) noen steder. Insidensen av nye tilfeller gikk ned overalt. Det er ingen funn i rapporten som gir støtte for hjemmeskole, slik Kvåle prøver å antyde.

Analysene gjelder for vinteren og våren 2021, hvor den engelske virusvarianten var dominerende i Oslo og Viken. En annen fordel var at analysene ble utført i kommuner som valgte ulike tiltak i skolene, men som ellers hadde like smitteverntiltak og sammenlignbare nivåer av smitte. Dermed ble det nærmest som et kontrollert forsøk hvor vi kunne sammenligne ulike aldersgrupper innad i samme bydel/kommune, og ulike bydeler og kommuner med hverandre.

Norske data gir altså ikke holdepunkter for at hjemmeskole er nødvendig for å holde koronapandemien under kontroll. I så måte samsvarer funnene godt med den amerikanske studien [\(3\)](#). Kunnskap om koronaviruset blir ikke

nødvendigvis utdatert selv om nye virusvarianter kommer til.

LITTERATUR

1. Aftenposten. <https://www.aftenposten.no/norge/i/QmP5qQ/ny-rapport-fra-fhi-ingen-tegn-til-at-stengte-skoler-demper-smitten-me> Lest 9.5.2021.
2. Folkehelseinstituttet. <https://www.fhi.no/publ/2021/evaluering-av-effekt-av-smitteverntiltak-i-skoler-februar-april-2021/>. Lest 9.5.2021.
3. Zimmerman FJ, Anderson NW. Association of the timing of school closings and behavioral changes with the evolution of the coronavirus disease 2019 pandemic in the US. *JAMA Pediatr* 2021; 175: 501–9. [PubMed][CrossRef]

Publisert: 7. juni 2021. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.21.0403

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 25. mars 2026.